

URAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

248203
(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
H 01 H 3/16

(22) Prihlásené 14 01 85

(21) (PV 258-85)

(40) Zverejnené 12 06 86

(45) Vydané 15 07 88

(75)

Autor vynálezu LAŠ PAVOL ing., ŽILINA

(54) Zariadenie pre mechanický prevod posuvov

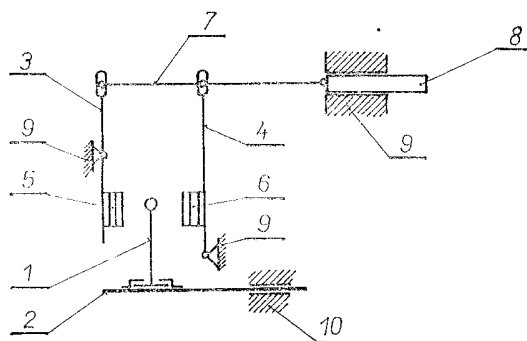
1

Zariadenie je určené pre snímanie posuvov a rieši spôsob ich prevodu. Prevod posuvov je mechanický, čím sa vylučujú rušivé vplyvy okolia.

Podstata zariadenia spočíva v tom, že palec spojený so strojovou súčiastkou otočne a posuvne uloženou voči stroju je nastaviteľný medzi dištančné nástavce vytvorené zo segmentov usporiadaných vedľa seba na pákach, pričom jeden segmentový dištančný nástavec je umiestnený na jednoramennej páke a druhý na dvojramennej páke tak, aby posuv súčiastky cez prevod na pákach spolu s hrúbkou segmentu nástavca vytváral posuv pohyblivej časti snímača posuvu pripojeného na spojovaciu tyč kĺbovo spojenú s pákami otočne uloženými v telese zariadenia pre mechanický prevod posuvov.

Zariadenie je s výhodou použiteľné pri registrácii jazdných režimov motorového vozidla prostredníctvom snímania zaradených rýchlostných stupňov a pracovných režimov obrábacích strojov.

2

Vynález sa týka zariadenia pre mechanický prevod posuvov.

Doteraz známe riešenia registrujú posuv súčastí koncovým, alebo dorazovým spínačom. Nevýhodou týchto riešení je, že si vyžadujú existenciu týchto spínačov pre každý posuv, pričom každý z nich musí byť napojený na zdroj elektrického prúdu.

Uvedený nedostatok odstraňuje zariadenie pre mechanický prevod posuvov, ktorého podstata spočíva v tom, že palec rozoberateľným spojom spojený so strojovou súčiastkou otočne a posuvne uloženou voči stroju je nastavený medzi dištančnými nastavcami, pričom jeden segmentový dištančný nástavec je umiestnený na jednoramennej páke a druhý segmentový dištančný nástavec je umiestnený na dvojramennej páke.

Jednotlivé segmenty nastavca sú na pákach usporiadané vedľa seba o uhol pootočenia strojovej súčiastky. Konce pák sú kĺbovo spojené so spojovacou tyčou a jej prostredníctvom s pohyblivou časťou snímača posuvov uloženého v telese zariadenia pre mechanický prevod posuvov, ktoré je upevnené na telese stroja.

Zariadenie pre mechanický prevod posuvov zabezpečuje jednoznačnosť posuvov pri ich registrácii a vylučuje rušivé vplyvy okolia oproti spôsobu registrácie pomocou elektrických, magnetických impulzov a jeho prednosť spočíva tiež v tom, že registrácia

viacerých posuvov sa zabezpečí pripojením jediného palca.

Zariadenie pre mechanický prevod posuvov je zobrazené na priloženom výkrese, kde je schematicky znázornené i jeho pripojenie na strojovú súčiastku.

Palec 1 je rozoberateľným spojom spojený so strojovou súčiastkou 2 otočne a posuvne uloženou voči stroju 10 je nastavený medzi dištančnými nastavcami 5 a 6. Dištančné nastavce 5 a 6 sú vytvorené zo segmentov usporiadaných vedľa seba o uhol pootočenia strojovej súčiastky 2, pričom jeden segmentový dištančný nástavec 5 je umiestnený na dvojramennej páke 3 a druhý segmentový dištančný nástavec 6 je umiestnený na jednoramennej páke 4. Spojovacia tyč 7 kĺbovo spojená s pákami 3 a 4 je pripojená na pohyblivú časť 8 snímača posuvu uloženého v telese 9 zariadenia pre mechanický prevod posuvov, ktoré je upevnené na stroji 10.

Pri posuve súčiastky 2 v jednom alebo druhom smere dochádza k dotyku s ňou spojeného palca 1 s príslušným segmentom nastavca 5, 6 a pohyb sa prenáša cez páky 3, 4 na spojovaciu tyč 7, s ktorou je spojená pohyblivá časť 8 snímača posuvu. Prevody na pákach 3, 4, hrúbky segmentov nastavcov 5, 6 a ich vzdialenosť od palca 1 sú volené tak, že posuv pohyblivej časti 8 snímača posuvu nie je závislý od veľkosti posuvu súčiastky 2.

PREDMET VYNÁLEZU

Zariadenie pre mechanický prevod posuvov vyznačujúci sa tým, že palec (1) rozoberateľným spojom spojený so strojovou súčiastkou (2) otočne a posuvne uloženou voči stroju (10) je nastavený medzi dištančnými nastavcami (5, 6) vytvorenými zo segmentov usporiadaných vedľa seba o uhol pootočenia strojovej súčiastky (2), umiestnenými na pákach (3, 4), pričom jeden

segmentový dištančný nástavec (5) je umiestnený na dvojramennej páke (3) a druhý segmentový dištančný nástavec (6) je umiestnený na jednoramennej páke (4), ktoré sú kĺbovo spojené so spojovacou tyčou (7) a jej prostredníctvom s pohyblivou časťou (8) snímača posuvu uloženého v telese (9) umiestneného na stroji (10).

